

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

ANY XV

Reus Divendres 1 de Juny de 1900

Núm. 3579

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorà, carrer Junquera, 6.
No s'extremen los originals encara que no's publicquin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. Ptas. 1
en províncies trimestre. Ptas. 1
Extranger y Ultramar. Ptas. 1
Anuncis, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crò-

nica y rebelde que sia tota classe de.....

de continuadas curacions y d' una
acceptació general, son las millors
probas pera demostrar que.

La que paga més

contribució de la pro-
vinciad.

EMPRÉSTIT

JOAQUÍM SOCIATS s' encarrega, de franch,
de suscriure al empréstit Amortisable 5 0/0
y convertir las Obligacions d'Aduanas y del
Tresor; donant quants informes se sollicitin
sobre las mentadas operacions.

Carrer Santa Anna, 26, baixos

INSTITUT VACUNÓGENO SUÍS ◆ LAUSANNE

DIPOSIT EXCLUSIU A REUS

D. ANTON SERRA (farmacèutich)

Arrabal Santa Anna, 80

[LINFÀ

PULPA

Tubo pera 2 à 3 vacunes	Ptas. 1'25	Placas pera 3 à 4 vacunes	Ptas. 1'50
Tubo pera 8 à 10 vacunes	» 1'50	Placas pera 6 à 8 vacunes	» 3'00
Tubo pera 20 à 25 vacunes	» 3'00	Pots pera 25 vacunes	» 8'00
Estutz ab 5 tubos pera 2 à 3 vacunes	» 4'00	Pots pera 50 vacunes	» 15'00

IMPORTANTÍSSIM

als herniats (Trencats)

Lo que acredita á una casa de remers no son precisamente las alabanzas inusitadas ni 'l reclam de falsos remitsits y certificats, medis molt empleats en las grans capital; pero aquí, ahont tots nos coneixem, sols los fets 'ab sa incontrastable eloquence assestan las reputacions; per això questa casa s' energull'eix d' haver fet de cada comprador un parroquí y de cada parroquiá un propagandista entusiasta.

Son molts los que han acudit á consultarme creguts d' estar herniats (trencats) y fet lo regeneixement s' han convencuts de le contrari.

La opinió dels senyors facultatius d'aquesta comarca respecte al meu establiment «La Creu Roja» y 'ls set anys de pràctica en la casa Clauolles de Barcelona, son garantias que no olvida 'l públic.

Braguers de tota classe lo més práctich y modern pera la curació de les hernias

Especialitat en braguerets de cauchuc pera la completa y prompta curació dels tendres infants.

Elastichs omoplàtics pera evitar lo carregament d' espatllas.

Faixas hipogàstricas pera corretjar la dilatació y abultació del ventre.

JOSEPH PUJOL

sirurgiá especialists en le tractament de las hernias.

ESTABLIMENT LA CREU ROJA PLASSA DE PRIM.-REUS

Traslado

Joan Magriñá, Metje Cirurjá ha trasladat son despatx al carrer de Sant Salvador núm. 1, cantonada al Arrabal alt de Jesús, entrussello, ahont ofereix sos serveys professionals.

Horas de consulta de 12 à 2.

J. MERCADÉ REIG

Participa á sos clients, y al públic en general haver trasladat su botiga de basté y articles de viaje al carrer de S. Joan, núm. 9.

Secció doctrinal

Mal temps

Temps ha's veyá venir la pedregada. Arran deis nostres desastres colonials, los polítichs d' ofici, los únichs que's pot dir constitueixen los partits centralistas que han governat, governan y están empenyats en continuar governant la desgraciada Espanya, com si sentissesen sobre d' ells la responsabilitat de tanta vergonya y de tanta ruïna, y temessin que desperés, pera exigirloshi, la energia d' aquest poble ensopit per tan's anys de desengany y de política embrutidora; aparentaren renegar de la seva anterior conducta, afectaren propósits d' esmena y desitjos de travallar no pel seu profit propi sino pel be y profit de la generalitat, y's presentaren

los que gobernan com los que estan en la oposició, y, d' aquests, aixís los monárquichs com los antimonárquichs. Y es que 'l esperit regional, las reclamacions regionals, es l'únich que 'l fa por, es l'únich que s' extén y prospera, es l'únich que representa la protesta viva del país contra les seves personas, los seus organismes y las seves disbauxes. L'instint de conservació 's ha fet veure y fers: cada rech tot seguit d' ahont es y de qui es l'únich enemic capás d' anorreiarlos un dia, y l'instint de conservació los ha unit á tots los polítichs d' ofici, a tots los partits centralistas que explotan en son exclusiu benefici l'actual organisiació del Estat, y que

per lo mateix estan directament interessats en la omnipotència d'aquest i en la seva prepotència absoluta sobre to's los organismes naturals. Liberals y conservadors, monàrquics y republicans unitaris, tots eridan contra 'ls regionalistes, tots abominan dels autonomistes, tots demeanan lo seu extermi i tots atjan al govern a persegirlos y passarlos a sanch y a foch.

Y la pedregada descarrega fort contra 'ls catalanistas, y l'estat de guerra s'aplica no solzament contra 'ls que alteran l'ordre públic i preténen alterarlo, sino contra 'ls qui dintre las vias legals defensan y propagan pacíficament ideas y principis de govern distints dels que sostenen y explotan los partits centralistes, y per aquests es lícit y permés insultar y denigrar ciutadans y regions que forman part d'Espanya, quan a 'n aquests ciutadans y a 'n aquests regions no 'ls hi es lícit ni permés respondreli y defensarse.

Aquestes exageracions, aquests extréms, proban que la propaganda del Catalanisme es considerada pels centralistes de totes menes un veritable perill pera ells y pera l'Centralisme, justifican que 'ls avessos de la nostra causa los hi arriban a l'ànima, y per això abusant de la forsa, de que avuy disposen, intèntan entrebancar lo seu camí, ofegar lo seu dalé y la seva ven, matarlo avans no consegueixi ferse prou potent pera escombrarlos a 'n ells de la direcció de la cosa pública.

La lluyna es desigual. Per un costat hi ha la possessió del poder y de la forsa. Per l'altra sols la rabó y la justicia.

Ecls, los centralistes estan tots units davant son interés comú. Lo nostre interés aconsella també als catalanistas, als autonomistes, al regionalistes, unir-se tots contra l'enemic comú.

A la seva forsa, al seu poder, oposemhi lo nostre entusiasme, la nostra constància, la nostra prudència.

Res de lo que ells voldrían que fessim, hem de fer. Res de lo que a ells sia útil, nos convé a nosaltres.

Afortunadament, los sentiments, las idees, los principis, son d'orde moral y superior y no's matan ni s'ofegen ab medis materials y d'orde inferior.

Travallém, doushs, ab fé y constància, pero al lato y prudència que las circumstancies exigeixen, pera que arrelin cada dia més fondo los ideals y 'ls principis catalanistes en los cors y en les consciències de tots los bons patricis.

Lo fet sol de la persecució de que's fa objecte al Catalanisme, hauria de ser suficient pera obrir los ulls de tots los fills de Catalunya y felshi comprender ahont se troba de veritat lo seu interès y lo que 'ls hi convé.—Y.

La guerra del Transvaal

Mentre algunes forces del general Roberts han crusat lo riu Vaal, per vados inmediats a la via férrea de Bloemfontein a Pretoria, y 'ls boers d'aquest devant continuen son retrocés pera arreplegar-se entorn de Johannesburg, la divisió Rundle no ha conseguit passar de Senekal tenint a son flanch dret una important partida enemiga qual centre d'operacions s'ha establert a Bethlehem.

Si relacionem aquesta situació dels boers a Orange ab sa determinació de defensar a tota costa, los passos del Drakemberg en la frontera del Natal, veurém clarament lo propòsit dels republicans d'evitar per quants medis estan a son alcans la reunio dels cossos inglesos de Roberts y Buller y aquest propòsit, al que concedeixen major importància que al de resistir lo grós de les forces britàniques en son avans sobre Pretoria, no estan lluny de conseguirlo, doncs ni Buller pot franquejar la frontera, ni Rundle, que podria ser l'únic que estableix la comunicació entre 'ls dos cossos citats, troba al semblar grans dificultats per arribar a la linea de comunicació qual posició persegueix.

Lo general Rundle se troba encara a 190 kilòmetres a retaguardia de Roberts, y amenassat per l'enemic. Lo general Buller, desde son centre de Newcastle, no pot moures envers cap dels radios que 's desenrotllan entre l'Est, Nord y Oest de las actuals posicions.

Soltament Roberts, per una significativa particularitat que jaahir feymen notar, avansa sens cap obstacle y sens tenir que lluitar combats, sembla com que 'ls boers li van obrint un carreró, del que al final es possible que no trobi la sortida. En aquest cas no tindria mes remey que retrocedir a buscar novament l'entrada.

Pero examinem ara la situació de les forces de Roberts una vegada ficades en aquest carreró.

S'apigut es que la divisió Methuen no ha passat de Hoopstad y que 'ls boers que tenen al devant se troben disposats a defensar a Klerksdorp, ocupant posicions al Sudoest d'aquesta plensa; los vados sobre 'l Vaal que ocupa lo general Roberts forman lo vèrtex d'un àngul, cvals oostats, Viljoens Drift-Hoopstad y Viljoens Drift-Bethlehem, ocupan los boers; lo general Roberts, per lo tant, se troba en l'interior d'aquest àngul, ab sos flanxs amenaçats y ab sa línia de comunicacions en perill, si Rundle a Methuen sufreixen un fracàs.

Ara bé; la subsistencia de las forces que lord Roberts dirigeix, té que procurarse per medi de convoys constants, que partint de Bloemfontein arribin ab brevetat a la linea de combat; aquets convoys deuenen anar per la via férrea; pero aquesta está interrompuda en variis punts de son trajecte, y pera passar los rius Modder, Sand, Velsch y Vaal, es precis realisar grans travalls de trasbords, que retrassarán no poch la arribada de las provisions als campaments mes avansats.

En aquestes condicions augmentar las distancies entre la linea de combat y la base d'abastiment es molt perillós, y encarque Roberts, animat per las facultats que fins ara ha trobat en sa marxa, tinguin tendencias mes aventureras, no deixará de preocuparse de las dificultats que aquesta mateixa facilitat li puga acarrear.

Per altra part es, absolutament necessari que vagi deixant forces a retaguardia pera donar seguritat a la posessió de las líneas de comunicacions y tindrà que arribar un moment en que deixar ó se li acabarán los efectius ab que continuar l'avans; y si això li occurrixe al últim del carreró en que estiguí fiscat, sa situació arribarà a ser insostenible, y a aquest moment es segurament lo que esperan los boers pera verificar una poderosa reacció ofensiva; per això està ben explicat son propòsit d'evitar a tota costa l'unió de Roberts ab Buller, Rundle y Methuen, doncs deixantlo isolat y permetentli avansar molt, conseguiran reducirlo a la nulitat.

Cantin sos entusiasmes los inglesos y descuidin ab ses ponderades glories las precaucions que aquesta campanya exigeix; que potser quant mes segurs se crequin del triomf definitiu, sobrevinguí lo fracàs que si fou disculpable a Massena devant a l'estoica retirada de lord Wellington en la Península ibérica, seria censurable a lord Roberts, que té en la Historia molts fets que estudiar y haurá demostrat no estar en condicions d'aprendre.

La rata dintre del formatges ó l'espia del general Prim

Del meu llibre de memòries (en preparació)

1867-68

En aquell temps lo noranta nou per cent y pico dels espanyols ja no podian aguantar més. ¡No podian!

Y fins n'hi havia que se'n havien hagut d'anar fora d'Espanya. ¡Fora d'Espanya!

En Sagasta, en Ruiz Zorrilla, l'Aguirre, l'Olóaga, en Castellar, en Pi y Margall, en Becerra, el general Pierrad, el general Baldrich, el general Lagunero y molts altres, eran a París.

El general Prim era a Londres.

L'home que a Espanya feya y desfeyera era don Ramón Narváez, que si no tenia gens de talent, tenia en cambi molt caràcter y molt malas intencions.

Nostre Senyor se'n va endur a n'en Narváez el dia 23 d'abril de 1868. Y contan las cròniques que 'l capellà que 'l va ajudar a bé morir, li va exigir que perdonés a tots los seus enemics, y que don Ramón li va contestar:

—Ay, Pare, jo no'n tinc cap d'enemic, no'm en queda ni un: ja 'ls he fet fusellar tots.—

Mort en Narváez, se va encarregar de continuar la seva obra en González Bravo. Va esser lo seu govern una segona edició, sense corregir.

Per treure allò que hi havia, se treballava molt dintre d'Espanya, però se treballava molt més y molt millor a París, y sobre tot a Londres, perque allí hi havia en Prim, que era lo que comandava a tots les que feyan feyna pera fer caure aquella situació.

Per lo tant, lo que més preocupava a n'en González Bravo era lo que 'l general Prim pensava, lo que 'l general Prim deya, y sobre tot lo que 'l general Prim feya.

Y pera poder saber lo que pensava, lo que deya y lo que feya, varen sortir de Madrid emissaris pagats a pes d'or.

Y tanta feyna va fer un d'aquests emissaris que, ab molt malas arts, va poder conseguir que algunas de las cartas que 'l general Prim rebia, passessin del seu poder al d'en González Bravo.

y fins a la vora y tot del President del Concell de Ministres, un personatge liberal, dels més liberals, que per fortuna encara viu, y que alloravera era a Madrid, quan va tenir noticia de lo que passava, va enviar a Londres un amic de confiança, é qui en Prim va contestar que sabia molt be qui eran y lo qu' eran tots los qu' entraven a casa seva, que ademés ell destruïa totes las cartas de compromís desseguida d'haverles llegit, y que per lo tant era absolutament impossible lo de la sustracció.

Pero tent bona manya se va donar lo personatje liberal que vivia a Madrid, que l'va poder arreplegar una de las cartas robadas al general Prim; y quan la va tenir va fer tornar a Londres al mateix emissari de confiança, que va fer lo viatje boig d'alegria, primerament perque prestava un gran servay a la Revolució, y en segon lloc perque la primera vegada en Prim, malhumorat per l'avís que li donavan, no l'havia rebut ab la cortesia y amabilitat qu'eis d'esperar.

A la segona vegada, si que ab tot y lo sotració tremendo que va produhir al general la vista de la carta robada, lo va rebre ab tanta cordialitat, que 'l va obligar a quedarse a casa seva y viure ab ell.

Tres ó quatre dies va permaneix 'l general ab lo neguit qu'es de suposar, no podent atinar de quina manera la carta qu'ell creya haver tirat al foch, podia haver anat a parar a las mans d'en González Bravo.

Pero romiant romiant, s'ho va poder explicar. Ja era veritat qu'ell totas las cartas de compromís las tirava al escalfapans, pero com que l'ingó era pera carbó de cok, resultava que molts d'aquestes cartas, que 'l general desde 'l seu silló, després d'enmatxarlas las llenava, algunas vegadas anaven a sota del fogó.

Ara faltava descobrir qui era lo traydor que d'allí las hi roba. No més sabia de cert que no podia ésser cap dels seus criats, perque ja estava ben segur de que tots els fins la seva vida haurian donat si hagués convingut.

Havia d'ésser per forsa alguna de las personas entrants a casa seva. Va fer llista una pila de vegades, sense poder pecar en cap de les personas que 'l visitaven.

Neguitós, frenètic y casi desesperat, va decidir experimentar a tothom sense exceptuar a ningú.

Y tal dit tal fet.

De un a un, ab qualsevol pretex, feya entrar en lo seu despatx a totes les seves visitas; mentre durava la conversa se presentava un criat del general ab tres ó quatre cartas (simulades, per supuesto). Després de llegirlas (*ab permis del visitant*) les tirava a puesto. Després, també ab permis del visitant, sortia del despatx ab qualsevol excusa, y quan veia que las cartas enmatxuquades eran en lo seu puesto, donava per terremida la entrevista y feya entrar un altre amic, y després a un altre y a un altre, fins que al últim va caure en la ratera un senyor d'edat que cada dia visitava al general un cop ó dos, a recordarli que de tant liberal y tan dispositat a tota classe de sacrificis no n'hi havia cap més.

La indignació del general Prim va ésser tal, que ab l'intent d'escanyar el espia, 'l va agafar pel coll; pero no va tirar endavant desarmat, pels xixants anys del delinqüent que, plorant y de jons, va dir al general:

—Si, senyor; si, jo soch un miserable, un traydor que ha abusat de vosté villanament. Pera mantenir a la meva numerosa família vaig haver d'acceptar del govern espanyol lo càrrec que desempenyo. Matim, ja 'm pot matar, perque no mereixo.

—De matarlo ja' mataré, pero no pas avuy. Vos té seguirà cobrant del govern espanyol, pero 'm serviré a mi. Comunicaré al govern tot lo que jo li digui y absolutament res més.

Y això va succeir.

Y en Gonzalez Bravo se tornava tarumba perque no podia ni somniar que aquell agent tan espavilat y tan fidel li fes a saber que 'l general Prim era a Londres, quan n'era fora, y que no era a Londres quan conspirava allí de valent. Es a dir que desde alloravera l'espia en comptes de servir al *cugnyer*, va servir al *gall*.

Y això va fer que, completament despistat lo govern, en Prim pogués sortir de Londres, arribar a Càdiz y allí ferhi 'l seu fet.

ALBERT LLANAS.

CRÒNICA

Per lo avansat de l' hora que sortirem del Teatre y per ser algo més delicada la tasca d'una revista com mereix l'obra estrenadaahir nit al Fortuny, hem preferit deixarla pera'l proxim número.

Això ho faràm.

Lo resudat en lo dia d'ahir en l' Administració de Consums per diferents espècies puja la cantitat de pessetes 3020/23.

S'ha repartit lo número 50 de la «Revista de Sport».

L'esmentat número reproduéix una vista dels Claustres del Monestir de Santas Creus ab un grup d'excursionistes d'aquesta ciutat, a més d'un text dedicat al sport y un article completant la ressenya de la darrera excursió al esmentat monestir.

Un periòdich italià anuncia lo següent procediment pera obtenir dos cullitas de maduixas en una mateixa estació.

«Després de que en lo mes de Juny s'ha obtingut la cullita ordinaria, deuen treure desseguida ab cuidado las fullas de la planta sense fer malbé los mànechs de la mateixa, deixantle en complet abandono un mes ó tres setmanas quan menos; no obstant, deu regarse al principi pera que no se sequi la planta, y després pera que s'desenrotlli en ella nova vida y produueixi allá per Agost ó per Septembre altra cullita més abundant y bona que la primera».

Lo darrer número de la important publicació catalana «Joventut», que veu la llum à Barcelona, conté un text de lo mes escollit y veriat que la fá recomanable.

Al esmentat número perteneix lo travail que ab lo títol de «La rata dintre del formatge ó l'espia del general Prim» reproduíx en altre lloc d'aquesta edició.

Aquesta nit l' Ajuntament celebrarà sessió de segona convocatoria correspondent á la present setmana.

Hem rebut lo número 21 de la ilustrada revista quinzenal «La Palma».

Ha sigut destinat al regiment de Gravelinas, nostre particular amic, lo segon tinent de l'escala de infantaría, D. Jaume Sardà Ferrán.

S'ha disposat que les revàlidas dels graus superior y elemental no's verifiquin aquest any en les Escoles Normals de mestres y mestras fins lo mes de Setembre.

La Junta provincial de Instrucció pública ha elevat al Rectorat la dimissió presentada per lo mestre interí de la Morera, D. Daniel Yero Piñol.

Ahir sortí de Tarragona, envers questa ciutat, lo celebrat domador Mr. Félix Mailleu ab la preciosa col·lecció de lleons de sa propietat, que exhibira en lo lloc del «Frontón Reusense, segons tenim entès».

Avuy començaran en l' Institut provincial los exàmens de prova de curs.

Per atencions de primera ensenyansa ingressà ans d'ahir l' Ajuntament de Perelló 300 pessetas.

Avuy arribarà á la vinya ciutat lo nou enginyer quefe d'Obras públicas de la província, D. Raymond Camprubí Escudero, lo qual se possessionarà inmediatament de son càrrec.

Un periòdich de la cort, diu lo següent que te basta importància en las actuals circumstancies:

«Varis periodichs acullen lo rumor de que el Govern té ja acordat proposar en breu a S. M. la suspensió de garanties constitucionals en tot lo territori de la Península, y ne falta qui senyala la fetxa pera dita mida.

No hi ha cap fetxa acordada. Lo que hi ha es lo proposit del Govern de fer ús, i cuant ho consideri oportú de las facultats que li concedeix las lleys.

Lo ministre d'Hisenda ha disposat que 'ls delegats de totes las províncies li envihin, lo dia que acabi lo periodo voluntari de la recaudació, un estat comprendent los industrials qu' han satisfet sus cuotas y del import d' elles, com també de las que quedan per abonar.

Al concert que darà en lo teatre Líric de Barcelonà l' eminent concertista taragoní Alexandre Ribó, tindrà lloc la primera audició, à Espanya, d'un gran concert del famós compositor rus Tschaikowsky, y així mateix la primera audició de «La Vega», de nostre compatriota lo reputat mestre Albéniz.

En 1898 moriren en la isla de Cuba los següents individuos de tropa, naturals de nostra província:

Carlos Oliver Juanpere, Lucas Pino Ferrer, Anton Ramon Expósito, Joaquim Ramon Escobedo y Joan Sabaté Serradell.

¡Oh! malalts que patiu!

Recobreu la alegria, poig en pochs dies recobrareu la salut encarque sigui lo mal crònic de més de vint anys.

Pera més detalls llegeixis en 4.ª página Miraculosos confits ó Injecció anti-venéreos y Roob anti-sifilitich COSTANZI.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Trobantse acabats los Apèndices al Amillarament de la Contribució d'inmobles, cultiu y ganaderia, quedan exposats al públic desde l' dia 1 al 15 del pròxim mes de Juny, en lo Negociat corresponent de la Secretaria Municipal, als efectes del article 60 del Reglament de 30 de Septembre de 1885.

Reus 31 Maig de 1900.—L' Alcalde occidental, Emili Briansó.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Gaudencio b.

Sant de demà.—Sant Bernat.

Anuncis particulars

Banda "LA PALMA"

Aquesta Banda s'ofereix al públic en general per tota classe de serveys concernents á la mateixa.

—Preus econòmics.

Pera detalls y contracta á la conserjeria de la mateixa Societat, Galanes, 8.

COLEGI DE 1.ª Y 2.ª ENSENYANSA

NTRA-SRA. DE MISERICORDIA

DIRECTOR PER

D. Joseph Maria Domingo

Llicenciat en Ciències

Reus.—Arrabal alt de Jesús, 44.—Reus.

Lo dia primer de Juny donarà principi un curset preparatori pera l'examen d'ingrés indispensable als que desitjin cursar lo Batxillerat.

Durant l' istiu continuarán obertas las classes de Pàrvuls, Elemental Superior y las especials pera Senyoretas de S. 9 y de 12 à 1.

Lo dia 15 del pròxim Setembre s'obrirà la matrícula pera las classes de 2.ª ensenyansa, comers, dibuix, pintura, gimnassia, solfeig y música vocal é instrumental; totes á càrrec de reputats Professors.

Existeix també en lo Colegi la Sucursal del Seminari de Tarragona.

Director espiritual lo Rvnt. D. Pau Cesari.

Professor de Religió lo Rvnt. D. Joan Rius.

Los resultats en la ensenyansa son positius, la educació cristiana y el tracte ab los pensionistas es de família, procurantlos una alimentació abundant y nutritiva.

—S'admeten pensionistas, mitj-pensionistas y externs.

Reus 27 de Maig de 1900.

Emissió de títols de Deute Amortisable al 5 0/0

Suscripció que tindrà lloc en lo Banc d'Espanya lo dia 4 de Juny pròxim, desde las 9 del matí a las 7 de la tarda.

Donaràn datos sobre la mateixa, y s'encarregarán de las peticions de suscripció los Corredors de Comers d'aquesta plassa D. Joan Vallés Sureda, D. Joan Llauderó, D. Joan Vallés Valduví, D. Francisco Prius y D. Calixto Martí.

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PER AUS DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redacció de «El Labriegó»

Vista la bona acollida que ha merecud la primera edició d'aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idio-

ma català, tota vegada quo 's vegó agotada en un breu espai de temps, la Redacció de «El Labriegó» cregué convenient procedir á sa reimpreció al castellà, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volumen en 8.ª major de 440 pàgines y 's von al preu de 6 rals l'exemplar en aquesta impremta.

MODISTA DE SOMBROROS

S'ofereix á domicili pera tota classe l'arreglos y confecció dels mateixos.—Arrabal de Santa Anna, número 26, pis tercer.

LIBRES

Poesias, de D. Eugeni Mata y Miarons.—Una pesseta, 1 tomo.

Rosari del cor, poesias de D. Francisco Gras y Elies.—Dues pessetas, lo tomo.

Se venen en la Imprempta d'aquest diari.

Telegreamas

Madrid 31.

Una associació de pagesos d'una regió aragonesa ha telegrafiat dihent que sos individuos han pagat les contribucions, y demandan als poders públics las reformas que necessita lo país.

En virtut d'una denúncia devant lo jutjat s'ha descobert una estafa d'un milió de pessetas realisada per una casa establerta en lo carrer de Hortaleza, la qual tenia emeses dos mil accions de 225 pessetas cada una al interès del dotze per cent anyal, y s'dedica á fer préstams. Sembla que son molts los perjudicats.

—Aquest demà ha arribat á Madrid l'astrònom M. Flammarion.

—Las notícias rebudes de Tanger suposan que la embeixada espanyola ha conseguit l'objecte de la missió que portà á Marrakesh.

—Dihen de Sevilla que "el vehíncol de Cantillana se amotina contra l'arrendament de consums.

—Varis grups, compostos en la majoria de donas, als crits de «Abaix l'arrendament!» «Fora l'Alcalde!» assaltaren la casa del arrendatari destruïent los mobles.

Després pegaren foc al edifici, dirigintse tumultuosament á les Casas Consistorials, que també assaltaren causant grans destrossos.

De Sevilla han marxat á Cantillana nombroses forces de la guardia civil, puig se tem la reproducció del motí.

La Unió Nacional sembla que ha acordat que en plazo breu se verifiquin en un mateix dia diferents meetings en varis provincies, als que hi assistiran individuos del Directori.

Una de las poblacions se diu que serà Reus.

—Un ministre ha dit que si's demanava lo permís pera aquets meetings en deguda forma, se concediria ab tal de no parlar directa ni indirectament de la resistència al pago dels tributs, doncs, en aquells seria disolta la reunió.

Paris 31.

S'acaba de rebre un telegramma de Londres, segons lo qual los periodichs que surten al matí anuncian que a las tropas ingleses s'oprenegueren á la garnició de Pretoria y han ocupat la plassa.

—Encara son incomplertes las notícies del avans del exèrcit anglès en lo Transvaal.

Sembra que mentre se negocia la capitulació de Johannesburg, lo general Roberts despachava algunes divisions d'avansada pera caurer a marxes forçades sobre Pretoria.

Un cablegramma particular de Lourenço Marques essegura que 's va rendir Johannesburg.

—Le Gaulois diu que l'emperador alemany ha vingut á Paris y ha visitat d'incògnit l'Exposició.

També 's diu que havia vingut á Paris lo príncep hereu alemany, pero fou desmentida aquesta notícia.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució.

PASTILLAS :: FONT

Cloro-Boro-Sodicas á la Cocalna y al Mentol

Son lo millor remedey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo-laringitis, tant exudativa com ulcerosa y granulosa; los faringeas, ronquera, aferia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en totes las bonas farmaciacs y principals droguerias.

Secció comercial**MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA**

Entrades del dia 30

Pera Cotto v. «Correos de Cartagena», ab vi.

Despatxades

Cap.

J. Marsans Rof**Representant en Reus: JOAQUIM SOCIATS****CARRER SANTA AGNA, 26.**

Cotisiació a Barcelona à las 4 de la tarda d'ahir:

Interior	70'55	Aduanas	103'
Exterior	53'70	Noris	53'70
Colonials	80'80	Alicants	80'80
Cubas 1886	20'25	Orenses	20'25
Cubas 1890	93'50	Obs. 6 0 0	Fransa
Filipines	50'37	Id. 6 0 0	50'37
Exterior Paris	73'15	Id. 3 0 0	73'15

GIROS

Paris 25'75 Londres 31'63

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y Paris.

Compra y venda al comptat de tota classe de valors.

—Descompte de cupons.—Compra de monedes d'or y

bitllets de tots les països.—Giros sobre Barcelona y

Madrid.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—